

Dnr A2024/A2023/01688 och A2023/01703

Remissvar från FSUM, Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar gällande SOU 2023:97 Ut ur utsatthet samt SOU 2023:98 Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras samt

FSUM, Föreningen för Sveriges Ungdomsmottagningar har tagit del av utredningarna och svarar härmed på remisserna samlat.

FSUM välkomnar utredningarna och ser att detta är viktiga frågor där ungdomsmottagningarna kan ge värdefullt stöd till målgruppen i ungdomsmottagningarnas åldersspann.

FSUM är eniga med utredarna i fråga om att låga trösklar är en förutsättning för stöd. Ungdomsmottagningarna är lågtröskelverksamheter som har stora möjligheter att tidigt upptäcka och identifiera barn och unga utsatta för sexuell exploatering. FSUM delar även uppfattningen om att ett icke dömande, respektfullt och tillitsskapande bemötande är helt avgörande för att personen ska få det stöd som hen har rätt till. FSUM vill tillägga att en annan viktig del för unga är att kunna söka stöd utan vuxnas inblandning. Det skiljer sig dock mellan ungdomsmottagningar i landet hur väl målgruppen fångas upp, vi ser därför behov av gemensamma nationella rutiner för våld eller andra övergrepp vid produktion och distribution av pornografiska bilder och filmer hos vuxna.

Vi ser även att det finns stora skillnader i landet i vad olika ungdomsmottagningar kan erbjuda målgruppen efter att behov av stöd identifierats. Vi är eniga med utredarna om att en sammanhållen kedja av insatser behövs. Det är dock otydligt i nuläget vilken funktion ungdomsmottagningarna bör fylla i denna kedja. Det finns därför behov av tydligare nationella riktlinjer/uppdrag för ungdomsmottagningar för att säkerställa att unga har rätt till samma stöd oavsett var de bor i landet.

I *SOU 2023:98 Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras* lyfts att det i FSUM:s handbok för Sveriges ungdomsmottagningar från 2018 saknas skrivelser om utsatthet för att filmer eller bilder med avklätt eller sexuellt innehåll tas eller delas mot en ung persons vilja. Även att pornografi endast nämns ur ett konsumtionsperspektiv. Under 2023 har ett omfattande arbete gjorts för att revidera handboken, arbetet beräknas färdigställas under 2024. I den nya uppdaterade versionen kommer de delar som utredningen lyfter saknas att läggas till och förtydligas. Dock är FSUM:s riktlinjer framtagna av en ideell förening utan någon som helst möjlighet att säkerställa att ungdomsmottagningar i landet arbetar på liknande sätt. Vi ser därför, utifrån detta, ett stort behov av tydligare riktlinjer/uppdrag för ungdomsmottagningarna.

I detta ärende har ordförande Lilo Lindquist beslutat. Vice ordförande Sara Broger har varit föredragande.